

2 Valgklasser med Indtægt som Basis; Kjøbstæderne stilles ligeledes op i 2 Valgklasser med Indtægt og Skat som Basis; Landdistrikterne stilles op i 2 endnu mere modsatte Yderligheder, idet den ene Halvdeel, nemlig Communerne, er stemmeberettiget ved Valgmænd, imedens derimod et ligesaa stort Antal af de høiest Beskattede blive selvskrevne eller, hvad jeg hellere vil kalde dem, privilegerede Valgberettigede. Dette er, synes jeg, en overordentlig unaturlig Rettighed, der tillægges saadanne enkelte Mænd i Samfundet ligeoverfor de øvrige Borgere i Samfundet, saavel i Kjøbstæderne som paa Landet. Vel have vi ingen statistiske Oplysninger, men vi kunne danne os et Begreb om, hvorledes det omtrent vil stille sig, og jeg vil nævne, at i det Amt, hvor jeg boer, som jo igrigt ikke kan gjøre noget Udslag, vil imellem $\frac{1}{10}$ og $\frac{1}{11}$ af Amtets Hartkorn blive valgberettiget til de halve Valg ligeoverfor de øvrige af Amtets Beboere, og det vil omtrent komme til at stille sig saaledes, at nogle og tredive Mænd have ligesaa megen Valgret som henimod 30,000 Andre. Det er dog en forunderlig Ordning. Der siges: „de høiest Beskattede“. Men er det virkelig de høiest Beskattede? De repræsenterer kun imellem $\frac{1}{10}$ og $\frac{1}{11}$ af Hartkornet, altsaa ere de ingenlunde de høiest Beskattede. — Spørges der nu: hvorfor modsætte 3 Eder en saadan Ordning? da er Svaret let. Jeg for mit Bedkommende betragter en saadan Ordning for meget farlig. Lad os tage Historien for os og see, hvad det vil sige, at Enkelte eller meget Faa i Samfundet faae saadanne overordentlige Rettigheder. Det udarter i Almindelighed til Undertrykkelse og mange Uretfærdigheder ligeoverfor Medborgerne. Derom vidner Historien. Vi have til sin Tid haft Embedsvælde og til sin Tid Adelsvælde, og Embedsmændene og Adelen have brugt denne Vælde ligeoverfor deres Medborgere, saa det er uforklammet. Derimod kan det ikke paavises, at den almindelige Befolkning nogenstunde har tragtet efter at ville undertrykke nogenstunde den Anden i Samfundet. Det, den almindelige Befolkning tragtet efter, er Frihed, grundet paa Lighed; videre gaaer den aldrig. Ja, saa siges der: men det kan dog ssee. Ja,

Ingenting er jo umuligt; men om det endog kunde ssee, hvilket jeg ikke troer, saa var det slet ikke mere end berettiget, om Historien skulde komme til at paavise det Exempel, at den almindelige Befolkning engang gjorde, hvad baade Adels- og Embedsstanden havde gjort i Fortiden. Men jeg siger: Det kan ikke ssee, det er en Umulighed; det have vi det bedste Exempel paa netop i de 16 Aar, der ere gaaede, siden Grundloven af 5te Juni 1849 blev givet. Der have vi det største Exempel paa, hvilke Hensyn en almindelig Befolkning tager ligeoverfor Andre i Samfundet. Det er ikke vanskeligt at paavise, at den almindelige Befolkning ved sine Valg baade i Communerne og til de lovgivende Forsamlinger vælger Mænd ud af Embedsstanden og Godsseierstanden, imedens det Omvendte neppe er Tilfældet, idet mindste kjender jeg ingen Exempler derpaa. — Det vil sees, at dersom vort Forslag bliver vedtaget, vil der ogsaa ssee en Forandring i Grundlovsudkastets midlertidige Bestemmelser, navnlig hvad de Kongevalgte angaaer. Jeg kan ikke indsee, hvilken Nytte eller Gavn de Kongevalgte skulle gjøre. De forøge kun Forsamlingens Medlemsantal. Hvad de nærmest skulde gjøre, var jo vel at besejste Kongedømmet, men det forekommer mig, at det behøves ikke. Kongen i Forening med sin Regjering er ifølge Grundloven i Besiddelse af al den Modstandskraft, der behøves. Denne ligger i Hans Majestæt Kongens Veto og i Oplysningretten. Dette er tilstrækkeligt, derom kan der ikke tvivles. Dersom Thinget nu skulde blive tilfands at ville gaae ind paa saadanne Forandringer, som vi have foreslaaet, og dersom Regjeringen derefter vilde gjøre vort Forslag til sit, troer jeg, at de vilde have gjort en god Gjerning, medens jeg, ved det omvendte Tilfælde, troer, at Grundlovsagen vil tage lang, lang Tid. Den egentlige Grundlovskamp vil først begynde, naar vi faae en Oplysning ifølge Grundlovens § 100. Da vil Folket komme til sin Bevidsthed og indsee, hvilket uendeligt Skaar der gjøres i dets Rettigheder, og da ville med Guds Hjælp Alle som Een, i forenet Sammenhold, vide at vælge sig saadanne Mænd, som de kunne betroe sig til i den lovgivende